

Богдан Томенчук, номінант на Шевченківську премію, провів творчий виступ у Музеї Шевченка

Цей виступ під назвою «Пліч-о-пліч» у Національному музеї Тараса Шевченка в Києві пройшов 14 лютого. Чудовий поет з Івано-Франківська представив свою нову книгу поезій «Вишійте, мамо, бронжилет», за яку висунутий на найвищу творчу відзнаку держави – Національну премію України імені Тараса Шевченка. Він уже пройшов перший і другий тури конкурсного відбору, вийшов у заключний третій тур.

Автор читав поезії зі своєї книжки. Чудово доповнили цю літературно-музичну композицію проникливою музикою відомі музиканти, Народні артисти України Тарас Компаніченко, Кирило Стеценко. Вірші поета читали актори Національного театру ім. І. Франка Тетяна Кришталь і Олександр Печериця.

Захід пройшов з ініціативи відомої журналістки, письменниці Людмили Лисенко, за підтримки директора музею Дмитра Стуса, сина нашого видатного поета.

Ця акція зібрала багато відомих людей України, які вітали номінанта, говорили про його творчість. Це академіки Микола Жулинський, Павло Гриценко, Дмитро Кремінський, голова Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка, поет Шевченківський лауреат Павло Мовчан, відома поетеса, журналістка, теж лауреатка цієї премії Любова Голота, очільник Конгресу української

інтелігенції Георгій Філіпчук, Народна артистка України Лариса Кадирова, письменник, член Шевченківського комітету Дмитро Чистяк, ректор Прикарпатського університету ім. В. Стефаника (Івано-Франківськ), почесним професором якого є номінант, Ігор Ципенда, письменниця, журналістка Галина Ільєва, представники Івано-Франківського земляцтва в Києві, Національної ради жінок України.

На цьому цікавому, насиченому заході була озвучена позиція: Богдан Томенчук – гідний претендент на Шевченківську премію. Відомий громадський діяч, державник-освітянин (математик за фахом, поет за покликанням), автор 13-ти чудових книг поезії, відзначених 5 літературними преміями, є знаковою постаттю в нашій сучасній літературі.

Побільшало тяжких ДТП

Ситуація на дорогах країни погіршується. «За 2024 рік зареєстровано 25 781 дорожно-транспортних пригод, у яких загинули 3 202 особи та 32 023 людини отримали травми», повідомив перший заступник начальника Департаменту патрульної поліції Олексій Білошицький.

Ключовим фактором, що ускладнює ситуацію, є водіння в стані сп'яніння, особливо наркотичного. Це підтверджує аналіз близько 850 тис. судових ухвал про нетверезе водіння за останні десять років. У порівнянні з 2019 роком кількість випадків подвоїлася. За десять років вживання алкоголю зросло на 14%, наркотиків – у понад шість разів.

Ще одна ймовірна причина погіршення ситуації на дорогах – відсутність належного покарання. В 99% випадків відповідальність за п'яне водіння, зокрема під дією наркотичних засобів, – штраф 17 тис. грн і позбавлення прав на рік.

Ось аналіз по 3432 вироки за 2023 – 2024 роки за двома статтями Кримінального кодексу: ст. 286 (порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами) та ст. 286-1 (те ж порушення, але скоєне в стані сп'яніння). Формально вироки були суворі: в 78% випадків вони передбачали ув'язнення винуватців ДТП (там, де присутні тяжкі травми або загибель, цей відсоток становить 97%). Проте, у 82% випадків винним призначили іспитовий термін: замість в'язниці обвинувачені отримали умовне покарання. Додатково суд може заборонити виїзд за кордон чи запровадити нічний домашній арешт.

Що забувають у поїздах

Перелік того, що забували пасажирів у поїздах Укрзалізничці у 2024 році, дивує. Торік пасажири 17218 разів звертались до залізничників із проханням знайти загублені в поїздах і на вокзалах речі. І у 70% випадків загублені речі знаходяться й повертаються пасажиром.

Ось що, зокрема, пасажири забули торік. Відро з яйцями, лук для стрільби, коробка з живими метеликами (жоден метелик не постраждав), мокрий купальник у пакеті, кіт, м'ясорубка електрична, діамантовий хрестик з ланцюжком, гаманець із 6000 доларів.

В УЗ закликають пасажирів обов'язково перевіряти перед виходом з поїзда наявність речей, а якщо все-таки щось забули – негайно повідомити залізничників.

Діти гинуть на тонкому льоду

На річці Інгулець у селі Довге на Херсонщині 13 лютого під кригу провалилися п'ятеро дітей. Троє загинули, двох вдалося врятувати. Обставини трагедії такі. Четверо дітей, що гралася на замерзлій річці, провалилися під лід. Це помітила 16-річна дівчина, яка негайно пішла на допомогу, але теж потрапила у воду. Її та одну з дівчат вдалося врятувати завдяки допомозі небайдужих людей.

У селі Корсунці на Одещині 15 лютого троє дітей загинули, провалившись під лід на місцевому ставку. Це були троє хлопців, двом по 15, одному 14 років. Вони вирішили випробувати лід на міцність, але він не витримав. Перехожі викликали надзвичайників, проте врятувати дітей не вдалося. Водоласи ДСНС дістали з води тіла загиблих.

Чемпіонат України з футболу

Прем'єр-ліга. Турнірна таблиця після зимової перерви.

Зіграно матчів, різниця забитих і пропущених м'ячів, набрано очок.

Команда	Матчів	Забито	Пропущено	Очок
Динамо	17	37	11	43
Олександрія	17	26	12	38
Шахтар	16	41	15	33
Кривбас	16	22	13	31
Полісся	17	24	16	27
Карпати	17	22	21	24
Рух	17	21	14	23
Зоря	16	18	20	22
Верес	17	17	24	19
ЛНЗ	17	18	26	19
Колос	17	11	12	18
Ворскла	17	15	25	16
Лівий берег	17	9	20	16
Оболонь	17	10	29	14
Чорноморець	17	11	25	12
Інгулець	16	12	31	9

До зимової перерви команди зіграли всі 15 турів першого кола і два тури другого. Правда чотири команди, з різних причин, зіграли на матч менше.

Чемпіонат відновлюється 22 лютого. Ось які пари грають в першому турі після відновлення турніру. Шахтар – Лівий берег. Динамо – Карпати. Олександрія – Зоря. Колос – Чорноморець. Рух – ЛНЗ. Кривбас – Верес. Оболонь – Ворскла. Інгулець – Полісся.

По Чернігівщині

Наслідки удару російських агресорів

Повідомляє голова обласної військової адміністрації В. Чаус: «12 лютого вночі росіяни вдарили по одному із об'єктів критичної інфраструктури на Прилуччині. Били ударним дроном. Виникла пожежа. Вибуховою хвилею пошкодило господарчі будівлі.

Двоє людей поранені, медики надали їм необхідну допомогу. Станом на ранок заїмання вдалося локалізувати».

«Учитель року»: переможці обласного туру

13 лютого в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка підбили підсумки першого туру конкурсу «Учитель року». Захід відбувся у стінах колегіуму, який був створений 325 років тому і став першим навчальним закладом вищого рівня на Лівобережній Україні. Тут здобували освіту вихідці з козацтва, міщанства, духовенства і селяни.

Уже 30 років проводиться всеукраїнський конкурс «Учитель року». Цьогоріч педагоги змагалися у номінаціях «Зарубіжна література», «Історія», «Технології/Трудове навчання» та «Хімія». Взяти участь 67 осіб. Найбільше істориків – 23.

У лютому відбувся фінал першого туру конкурсу. Змагалися 20 учителів. Пріоритетним випробуванням був «Урок», де фіналісти презентували найкращі практики педагогічного досвіду.

І ось нагородили переможців. Вони представлятимуть область у другому турі – на національному рівні.

Переможцями першого туру всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2025» в нашій області стали (вказано навчальні заклади і номінацію):

Наталія Луценко, Новобілоуський ліцей, «Історія»;

Олена Левченко, Корюківський ліцей № 2, «Хімія»;

Іван Баран, «Чернігівський обласний науковий ліцей», «Зарубіжна література»;

Алла Сало, Куликівський ліцей, «Технології/Трудове навчання».

Відзначили також лауреатів та дипломантів.

Лауреати конкурсу:

«Історія»: Ігор Сусула, Михайло-Коцюбинський ліцей; Ірина Давидко, Чернігівський ліцей № 22.

«Хімія»: Тетяна Белогур, Чернігівський ліцей № 22; Ірина Кулагіна, Менська гімназія.

«Зарубіжна література»: Світлана Гриценко, Бахмацький ліцей № 1; Альона Скачок, Озерянська школа Варвинської селищної ради.

«Технології/Трудове навчання»: Максим Правдивець, Прилуцький ліцей № 5 імені Віктора Андрійовича Затолокіна; Ольга Соловей, Срібнянський ліцей.

Дипломанти конкурсу:

«Історія»: Ігор Карась, Козелецький ліцей № 3; Оксана Костирко, Бобровицька школа № 1.

«Хімія»: Юлія Скабенюк, «Борзнянський ліцей»; Лариса Пабат, Талалаївський ліцей.

«Зарубіжна література»: Марта Якименко, Прилуцька школа № 7; Сергій Скляр, Сиволозька школа Плисківської сільської ради.

«Технології/Трудове навчання»: Олександр Закружний, Сновський ліцей № 1; Ніна Ветлицька, «Сосницький навчально-реабілітаційний центр».

Які імена давали дітям

І в другому півріччі 2024 року новонародженим малюкам в області давали поширені імена, а також давні, які знову стають популярними.

Жіночі імена: Анастасія, Вероніка, Вікторія, Катерина, Марія, Поліна, Соломія, Софія, Василина, Марічка, Ярина. **Чоловічі:** Артем, Богдан, Данило, Дмитро, Максим, Матвій, Макар, Олександр, Тимофій, Лаврін, Левон, Лук'ян, Лука, Олекса, Остап.

Водночас деякі батьки давали дітям рідкісні, часом екзотичні імена, хоч з ними доведеться жити все подальше життя. **Жіночі:** Аїда, Аміра, Айлін, Глорія, Нея, Радміра, Тея. **Чоловічі:** Даріус, Ділан, Маркус, Ніколас, Рагнар, Рувім.

Обласний філармонійний центр

«Сіверські клейноди»: «Незламна пісня України»

Академічний ансамбль пісні і танцю «Сіверські клейноди» (керівник Андрій Лоевцев) філармонійно-го центру 15 лютого представив цю нову програму на сцені центру.

У програму увійшли вокально-хореографічні композиції, народні пісні і танці, що підкреслюють ідею назви програми: «За нашою границею...», «Буковинські козачки», «Хай живе вільна Україна!», «Згадай, як зорі нам світили», «Сіверська старшина», «Гей, була в мене коняка», «Чорноморець». Були представлені оригінальні авторські постановки, обробки народних творів.

«Живи, Україно!»

16 лютого духовий оркестр філармонійного центру під керівництвом Заслуженого діяча мистецтв України Анатолія Ткачука представив глядачам нову концертну програму під такою назвою. Значна частина програми – авторські твори художнього керівника оркестру.

Разом з оркестром виступили співачки Яна Сидоренко і Єлизавета Лудінова. Гарно зустріли глядачі і виступ солістів оркестру Сергія Сетуна, Дениса Біди, Катерини Абдрахімової, Віталія Леонова, Богдана Нехая, Олексія Авраменка, Михайла Піца, Олександра Колотила, Дмитра Купрієнка, Олександра Шумакова, Дмитра Юрченка.

Клуб «Краєзнавець»: презентація книги Валентини Кузнєцової «Нариси історії євреїв Чернігова»

11 лютого в читальному залі обласної бібліотеки імені Софії та Олександра Русових відбулося перше цього року засідання клубу «Краєзнавець», де була презентована книга Валентини Кузнєцової «Нариси історії євреїв Чернігова».

З появою унікального видання, яке представляє цікаві сторінки історії євреїв Чернігівщини XIX – XX століть і в якому зібрано розповіді про долі понад 360 людей, чії біографії стали частиною історії як нашої України, так і США, Ізраїлю, Великої Британії, Франції, привітали авторку, а також усіх присутніх директор бібліотеки Юрій Соболь та директорка Чернігівського Благодійного єврейського фонду «Хесед Естер» Олена Сорочина. Юрій Соболь наголосив, що книга може стати прикладом для представників інших національних меншин нашого краю. Пані Олена ознайомила з особами та установами, які сприяли появі видання. Бібліотека дякує за подаровані найбільшим книгозбірням області примірники книги.

Авторка книги чернігівська журналістка, краєзнавиця Валентина Кузнєцова, яка вже багато років живе в Ізраїлі, була з бібліотекою в онлайн-форматі, представила видання.

В обговоренні презентованого видання взяли участь у режимі онлайн з Ізраїлю колишній голова правління обласного об'єднання єврейських громад та організацій, Заслужений працівник культури України Семен Бельман, історик та краєзнавець з Семенівки Едуард Асмаковський, із Польщі – чернігівська музейниця Вікторія Мудрицька. Наживо виступили доцентка Навчально-наукового інституту історії та соціокультурних дисциплін імені О. Лазаревського Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Шевченка, кандидатка історичних наук Ірина Еткіна; чернігівська екскурсоводка Леся Федоренко; старший науковий співробітник Чернігівського історичного музею ім. В. В. Тарновського Світлана Половнікова; історик і краєзнавиця Олена Ісаєнко та ін.

У залі демонструвалася книжково-ілюстративна виставка «Чернігівщина єврейська. Історія. Культура. Особистості», яку прокоментувала модераторка заходу – завідувачка відділу краєзнавства бібліотеки Ірина Каганова.